Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 60-ik szám. Csütörtök, május 19.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztésért felelős: FEJÉR VILMOS. Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala: Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a. Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

A betegsegélyezési törvény.

Owen óta alig történt több és üdvösebb intézkedés az államok részéről a munkás osztály érdekében, mint napjainkban. Hogy a szocziális reformok e korszakában Magyarország sem maradhatott a külföld mögött, arról tanuskodik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény, az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló törvény, s végre a munkások balesetéről szóló, tervben már kész törvényjavaslat.

Ezuttal csak a másodikhoz akarunk szólni.

Ennek 28. §. hatféle pénztárt különböztet meg a törvény kellékeinek megfelelő alapszabályokkal. Lehetnek: 1) kerületi betegsegélyző pénztárak (iparhatóságiak); 2) vállalatoknál és gyáraknál alkalmazottak betegsegélyző pénztárai; 3) épitési vállalatoknál alkalmazottak betegsegélyző pénztárai; 4) ipartestületi betegsegélyző pénztárak; 5) bánya-társládák, és 6) magán-egyesülés utján létesitett betegsegélyző pénztárak.

A törvény 2. §-a értelmében minden ipari vagy gyári alkalmazottnak be kell lépni valamely a törvény kivánalmainak megfelelő pénztárba, ha napi keresete a 4 frtot meg nem haladja.

A 17. §. szerint a kerületi pénztárba való heti befizetés, vagy illeték a meghatározott napibér 3 százalékát meg nem haladhatja. Ha azonban 3%-kal nem jön ki a pénztár, fölemelhető az illeték 5%-ra

Ha tehát egy nyomdásznak 12 frt heti bére van, akkor heti betétének vagy pénztári illetékének 3%-a lenne 36 kr, 5%-a pedig 60 kr.

Ennek fejében a törvény 7-ik §. c) pontja 20 héten át 6 frtot biztosit segélyképen.

Igaz, hogy a 17. §. kimondja azt is, hogy a 3%-nál szabad kevesebbet is fizetni.

Erre csak azt kivánjuk megjegyezni — és ez teljesen egyéni nézet — hogy az ügykezelés költségei ezt aligha megengedhetik, hacsak nem kezeltetnek a pénztárak ügyszeretetből — ingyen.

A 25. §. emigy szól: „A pénztári tagok, kik keresethiány miatt a jelen törvényben megállapitott tagsági dijat nem képesek fizetni, tagsági jogaikat az utolsó fizetéstől számitva, még hat hétig élvezik. Mig e §. a munkást egyfelől saját érdekében pontosságra, takarékosságra szoktatja, és szorgalomra ösztönzi, vajmi sujtó lehet rá nézve másfelől az a kényszerhelyzet, ha tagsági illetékével munkahiány miatt hátralékban maradnia kellett!

Itt különben csak az a kérdés merülhet fel: Előnyösebbek-e a munkások kezében levő magánpénztárak ebbeli intézkedései?

Sokan állitják, nevezetesen a nyomdászok, hogy a magánpénztárak 2%-os illeték befizetése mellett az állami pénztárak 3, esetleg 5 százalékával szemben több előnyt képesek a munkás-tagoknak nyujtani, mivel az előbbieknél az ügykezelés olcsóbb. De kérdés, nincs-e a szegény munkás véres verejtékén szerzett pénztári betét magánérdekeknek és sikkasztásoknak minden perczben kitéve?

Azért helyesen intézkedik a 73. §., midőn kimondja, hogy 200 taggal alakulhat magánpénztár, a melyet a miniszter az elismert jellegü pénztárak sorába tartozónak jelenthet ki.

Ezzel azonban korán sincs a jó és olcsó és szabad egyesülés utján létesithető pénztárak alapitása vagy fentartása elé akadály görditve. Igy pártolást érdemel a „magyarországi könyvnyomdászok és betüöntök betegpénztára“ is, mely körülbelül 2%-os betét mellett egy évig hetenkénti 7 frtot, azontul 10 évig (illetve a rokkant állományba lépésig) heti 3 frt 50 kr. betegsegélyt volt képes biztositani tagjai részére.

Minálunk Brassóban 4 különféle magyar betegsegélyző csoport áll fenn külön-külön betegpénztárral, u. m.:

1) A m. polgári kör betegsegélyző egylete közel 100 taggal, 400 frt. készpénzzel s 400 frtot érő vagyonnal, idáig ingyenkezelés mellett. Elnöke: Papp Ferencz.

2) A kereskedő ifjak egylete 500 frt. takarékpénztári betéttel, 45 taggal. Elnöke: László Gerő.

3) Az iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete 180 taggal, 80 frt. készpénzzel és 900 frtot érő vagyonnal Elnöke: Kórody Mihály.

S végre

4) A budapesti általános betegsegélyző egylethez tartozó munkáscsoport 976 taggal, kiket két egyleti orvos gyógykezel, még pedig oly olcsón, hogy minden egyes látogatásért legtölebb 6 kr. jár.

Ez utóbbi országos lévén, csak a három elsővel akarunk foglalkozni. Tekintettel azon előnyökre, melyeket e derekasan kezelt három magánpénztár ingyenkezelés, csekély illeték és hazafias szellem ápolása mellett nyujt; tekintettel az illető egyleti vezetők jellemszilárdsága és megbizhatóságára; s végül okulva a multon: ezen speciális helyi magyar egyleteinket önállóan fentartandónak véljük.

De hogyan?

Egyesülés által.

Még csak junius 15-ikéig van gondolkodási idő engedve. Hogy a törvény követelményeinek minden tekintetben elég tétessék, szükséges a létező szabályok átalakitását sürgősen eszközölni s tömörülés által közszellemünket a közgazdasági téren is megszilárditani.

By.

Belföld.

A horvát tartománygyülési képviselők választása az egész országban május 20-tól junius 4-ig ejtetik meg.

—

A valuta rendezése Wekerlére valódi diadal. Lónyai, Széll Kálmán képtelenek voltak a dolgot előbbre vinni. Es ime, Wekerle megoldá a kérdést, rendezve lesz valutánk. Még az ellenzék sem vonakodik megadni neki a teljes elismerést.

TÁRCZA.

Adóstörténet.

A „Brassó“ eredeti tárczája.—

— Sok adósság terhelte a vállaimat, közel állottam a legsötétebb kétségbeeséshez, a hogy szokás mondani, kapkodtam ide s tova, mint a tót a hajnal után, de végre is, a legjobb barátaim sem akartak gyatra pénzmaggal segiteni rajtam, egyszerüen az okból, mert nekik sem volt.

— Különösen sokkal tartoztam a czipésznek, meg a szabónak. Ezek képezték a könnyelmü adósságcsinálásom állandó mementoit, ezek jelentek meg álmaimban, üldöztek lépten-nyomon egy-egy számokkal, tételekkel teleszántott, még ki nem egyenlitett számlával.

— Kerülnöm kellett még a városrészt is, a melyikben ez a két hitelezőm lakott, olyannyira, hogy a leskelődő argusszemeik elől kénytelen voltam egyetlen egy utczába szorulni, egy utczának a kövezetét koptatni, ha már a szabadba vágytam kis szobámból. Aztán a kit a sors üldöz, azzal a legkegyetlenebb tréfát elkövetni sem restel.

— Ha jól emlékszem, ápril havában történt, a mikoron általános hit szerint, a bolondok grassálnak uton, utfélen s a ki talán márcziusban okos ember volt, áprillal elveszti a csöpp eszét is.

— Én nekem is fura egy bolond gondolatom támadt. Feltettem magamban, hogy valami csökkönös adósnak a politikájával a már emlitett két hitelezőmet ápril havában szokásos módon megjártatom, t. i. telebeszélem okos bolondsággal a fejöket s magamat egy időre kiszabaditom a karmaik közül.

— Hogy a czipész, meg a szabó ápril elején le akar fülelni, jól tudtam, mérget vettem volna rá.

— Jó, de az én fizetésemből sehogysem futotta, hogy olyan ijesztő tételeket kifizethessek.

— Márczius utolsó napján erős elhatározás, gonosz terv fogamzott meg agyamban, a kivitel napja épen ápril elsejére esett.

— Kora reggel kopognak az ajtómon.

— „Szabad!“ mormogom unalmasan s belezökkenek egy valamelyik őseimtől rám maradt hálókabátba (vedlett szine volt már annak), kezembe véve egy féliv telekarmolt papirt, meggyujtom a hosszuszáru pipámat és kegyetlen füstölve várom a belépőt.

— Künn az ajtóm előtt valaki nagy szorgósan törüli a lábait, köhicsél és félénken betopog a — czipészem.

— „Alázatos jó napot kivánok a tekintetes urnak!“

— Zordonan kezdem fixirozni.

— „Engedelmet kérek, azt tetszett mondani, hogy jöjjek elsején azon csekélység miatt . . .“ folytatá hebegve a lábtyumesterem.

— „Nem fizetek!“ dörgöm egy operai bassista hangjával —

— „érti? nem fizetek magának, punctum!“

— „De alázattal könyörgöm, már régóta tetszett igérni, hogy ki leszek egyenlitve, bátorkodtam . . .“ jegyzi meg.

— „Ide figyeljen!!“ — rivallom a füleibe — maga titkos, forradalmi utakon jár! igaz ez?

— A czipészem elsáppadt. Olyan lett, mint a kikészitett báránybőr.

— „E-én tit-tkos . . .“ s itten elcsuklott a hangja.

— „Jöjjön közelébb — bátoritom, s halkan sugom a fülébe — maga a május 1-i tüntetésen részt akar venni, gyülésekre megy, a hol a gazdagok ellen aljas boszut forralnak, kapott egy vörös szelvényt, egy felszólitást. Kerge Demjén! — orditom neki, maga socialdemokrata, maga a személyes szabadságával játszik!“

— „É én soci-áldó mokráta? Szerelmes Istenem, azt sem tudom mi lehet az?“ siránkozik a szerencsétlen.

— „Utopikus eszméket hirdetnek a munkás osztálynak, arithmetikai egyenleget akarnak megvalósitani a társadalmi életben, ott, hol a physiologikus folyamat nem akadhat meg, hol az oscillálódás mindig tartani fog, s az ábrándos törekvések elvégre csakis végtelen anarchiára, a társadalmi rend felforgatására vezethetnek . . .“ idézem a volt professorom után.

— „Értette?“ kérdem.

— „Soha se lássam a házam küszöbét, ha tudom az értelmét“ mormogja Kerge uram.

— „Na látja, maga épen olyanban akar részt venni, a miről azt sem tudja, hogy borjubőr, vagy bagaria. Nós hát én figyelmeztetem magát, nehogy május 1-én valahol tüntetni meglássam, —

— titkos rendőrtisztviselő vagyok mától kezdve“ sugom az áldozatomnak.

— „Kövé váljék a jobb kezem, ha elmegyek május 1-én bárhova is. Oh, én szerencsétlen ember, mire nem visznek rá a társaim“ obégat szivrehatóan.

— „Hát mostan egyelőre elnéző leszek. Nem jelentem fel. Hanem aztán az őszig nehogy a szemem elé kerüljön, mert jól tudja: a kezeim között a boldogsága. Elmehet.“ Nagyuriasan intettem a kezemmel s a czipészem kifelé hátrált alázatos hálálkodások és „Isten fizesse“ között.

— Jót nevettem azután. Tehát lesz egy kis nyugtom.

— Alig megy el a czipészem, jön a szabó.

— Kopog s már nem is várva a „szabad“-ot, becsuszamlik.

— „Alázatos szolgája. Hogy mint szolgál becses egészsége? bátor voltam a „doktor ur“-hoz eljönni, csekély . . . hátrálék volna még kifizetetlen“ udvariaskodik és mekegi az én szabóm, Sovány Sebestyén.

— Oda lépkedek hozzá, egy jó szippantással az orra alá füstölök, s mialatt közelről megvetőleg lenézem, vágom oda neki:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Külföld.

Az uj olasz kormány programmja.

Róma, május 14. Giolitti programmja következő: a jegybankok rendezése; a jegybankok összes beruházott tőkéinek folyósitása; a tőzsdeügy és a tőzsdeadó reformálása; a tőzsdei alkusz-üzlet megnehezitése magasabb összegre szabott biztositék megkövetelése által; a névtelen társaságokról szóló törvény ujjáalakitása, igazgatóiknak személyes szavatossági kötelezettsége szellemében az évenkénti harmincz millió lirára korlátolt vasut épitési költségeknek hitel utján való fedezése; a közigazgatás reformja; a biráskodás és az iskolaügy egyszerüsitése; a hadügyi szükségletnek végleges megállapitása 247 millió lirában; a husz millióra menő deficzit szükség esetén a vagyonos osztályra kivetendő adók által fog fedeztetni: programmba van véve továbbá, hogy a kormány ragaszkodni fog minden állami joghoz az egyház és a kuria ellenében, valamint azt is, hogy a szövetség által reá rótt kötelezettségeket hiven teljesiteni fogja. — Giolitti egyelőre a kincstári ügyek tárczáját vállalta el. E szerint a kabinet meg van alakitva.

Klapka György †

1820—1892.

Klapka György 48-as tábornok, a szabadságharcz egyik dicső vezére kedden reggel 5 órakor szivszélhüdésben meghalt. Szül. Temesvárott 1820. april 7 én. Gymn. tanulmányait Szegeden végezte, onnan pedig a karánsebesi tüzériskolába ment, a hol főleg Sonnklar tanár, később Ő felségének az uralkodónak oktatója, gyakorolt rá nagy befolyást. 1838-ban mint hadapród lépett a tüzérségbe. 1842-ben mint hadnagy a magyar testőrségbe, osztatott, honnan 1847 ben főhadnagyi ranggal a 12. határőrvidéki hadosztályhoz tették át. Még ugyanazon év végén leköszönt állásáról, látván, hogy tehetségének itt tér nem nyilik. Már külföldi szolgálatba akart lépni, midőn a márcziusi események őt is fegyverre szólitották. Az uj magyar kormánynak rendelkezésére bocsátván magát, eleinte Erdélybe küldetett, a székely népfelkelést szervezendő; aztán szeptember havában Pozsony és Komárom erődeit vizsgálta meg és egészitette ki. Később Vetter alatt táborkari főnök lett a délmagyarországi hadseregnél; a szerbek teljes veresége után a hadügyminiszteriumba került őrnagyi ranggal mint a táborkari ügyosztály főnöke. Mészáros tábornoknak kassai veresége után (1849. jan. 4.) Klapkára bizatott a felsőmagyarországi hadsereg vezénylete. Mint ezredes átvette a Schlick osztrák tábornok által erősen szoritott hadsereget s az ellenfélt Tarczalnál, Keresztur és Tokajnál háromszor egymásután megverte és igy Kassa mellett Görgeyvel egyesült. Görgeyvel együtt vett részt a kápolnai csatában (febr. 26—28) és az isaszegi győzelmet april 6-án ő döntötte el.

Kossuth még a csatatéren nyujtotta át tábornoki kineveztetését. Vácznál Görgeyvel közösen aratott uj babérokat, s hadosztályával, mint elővéddel áthaladt a Garam folyón s Nagy-Sarlónál (april 19.) kemény küzdelem után megverte az ellenséget, minek következtében az akkor már ostromlott Komárom fel szabadult. A komáromi csatában april 29-én a balszárnyat vezérelte. Debreczenben megkapta a hadügyminiszteri tárczát, melyet 1849. május végeig viselt.

A Kossuth és Görgey közt kitört egyenetlenség közepett állapitotta meg Klapka a nyári hadjárat tervét, mit azonban Görgey szándékosan nem követett s a káros budavári ostrom által megsemmisitett. Az egységes vezetés kedveért Klapka Görgeyre ruházta a fővezérséget, maga pedig Komárom várának parancsnokságát és a Duna jobb partján müködő csapatok vezényletét vette át.

Junius 13-án kirohanást intézett Komáromból a Csorna mellett álló Barco osztrák tábornok ellen s őt a Duna balpartjára veti vissza; az ellen minden podgyásza, ágyuja és lőpora zsákmányul esett. Klapka Győrig nyomult s részt vett a Vág és Komárom mellett vivott véres csatákban, melyek Görgeynek a Tisza mentére való lecsapásával végződtek. Klapka 18 ezer emberrel Komáromban maradt, hogy az osztrákok összeköttetési vonalát akadályozza. Jul. 30 án hozzá fogott a Duna baloldalának az ellenségtől való megtisztitásához; az osztrákokat a Vág és Nyitra folyók mögé szoritotta és aug. 5-én ismét bevonult Győrbe. Már-már ausztriába készült a harcz szinhelyét átteni, midőn a világosi katasztrófa hire utolérte. Még akkor sem veszté el bátorságát. 23 ezerre növekedett hadával 1849. szeptember 28-ig tartotta fenn Komáromot, s csak tisztességes kapituláczió mellett adta fel Haynau osztr. fővezérnek a várat.

Klapka ekkor Londonba, később Gennuába, majd Svájczba ment. A krimi háboruban (1854) nem nyervén várt alkalmazást, 1855 ben Genfbe visszatért. Később tevékeny szerepet játszott Konstántinápolyban az ottomán bank megalakulásában. 1859-ben Turinba ment s ott Magyarországnak az adriai tenger felől megkisérlendő insurrectióját készité elő, mit azonban a korai villafrancai békekötés megakadályozott.

Hasonló tervet alkotott 1866-ban, midőn Felső-Sziléziából magyar legió élén szándékozott betörni. Ezt azonban meghiusitá a nikolsburgi béke. 1867 ben amnesztiát nyervén, hazatért s mint az illavai választókerület képviselője a jobb oldalon foglalt helyet és később a közpályáról egészen visszavonult.

Ezentul jobbadán Konstantinápolyban és Sennában különféle közgazdasági vállalatoknak élt. Politikai szerepre még csak kétszer vállalkozott: 1876—77 ben, midőn a portának haditanácsokkal szolgált, és 1877-ben, hol egy Törökország javára viselendő magyar-orosz háboru mellett agitált Magyarországon, de sikertelenül.

Ujból a közgazdaság terére lépvén, vasutak létesitésén fáradozott.

Irodalmi müködése leginkább az emigráczió idejére esik, s részint a forradalmi, részint pedig a török viszonyokat tárgyalja.

A koronázási jubileum.

Az ünnepi menetben résztvevő uri lovas banderiumnak eddig 142 tagja van s most már bizonyos, hogy a lovasok száma legalább 200-ra fog szaporodni.

A király fogadtatásánál eddigi bejelentések szerint nagy diszkocsiban fognak megjelenni: Károlyi Tibor gróf, a főrendiház alelnöke, Vaszary Kolos herczegprimás, Császka György kalocsai érsek, Samassa József egri érsek, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Batthyány Lajos gróf fiumei kormányzó, Szapary Géza gróf magyar kir. főudvarmester, Révay Gyula báró, Karátsonyi Jenő gróf, Karátsonyi Aladár gróf, Pállffy-Daun Vilmos gróf, Zichy Ferencz gróf kir. tárnokmester, Esterházy Mihály gróf, Andrássy Géza gróf, Andrássy Aladár gróf, Andrássy Tivadar gróf, Széchenyi Kálmán gróf, Feszteticb Tasziló gróf, Szapáry Gyula gróf. A fogatok száma előreláthatólag legalább ötvenre fog rugni.

Egyletek és társulatok.

Az Emke közgyülése. Az Emke közgyülését mégis csak az eredetileg megállapitott napon, junius 7-én fogják megtartani gr. Dessewffy Aurél fővárosi választmányi elnök és Bethlen Gábor gróf egyesületi elnök közös megállapodása alapján.

—

Müked velői előadás. A brassói iparos ifjak önképző egyletének szini-szakosztálya által vasárnap rendezett müked velői előadás — mint már emlitettük is — ugy szellemi, mint anyagi tekintetben igen szépen sikerült, s annak lefolyásáról megbizott tudósitónk a következőkben referál:

A darab maga („A vörös sapka", irta Vidor Pál) olyan, hogy ha a főszerepek alkalmas kezekben vannak, hatását el nem téveszti, mert a szép drámai mozzanatok mellett a kedves jelenetek egész sora bilincseli le a nézőt. A darab választása tehát szerencsésnek mondható, mert meg voltak hozzá a szerepekre alkalmas erők.

Legelső helyen kell szólnunk Székely Amália k. a.-ról, ki igazán az est hősnője volt, mint Juczika. Közönségünk az iparos ifjak idei tréfás estélyéről igen előnyösen ismeri a k. a.-t s láthatólag örömmel fogadta mostani föllépését Kedves megjelenése, fesztelen játéka s szép éneke által teljesen érvényre juttatta nagy és nehéz szerepét, minek elismeréseül a közönség dus tapsokkal adózott, végül pedig pompás virágcsokorral lepte meg a tehetséges mükedvelőnőt.

Darvas Anna k. a., ki ez alkalommal először lépett szinpadra, igen szépen alakitotta Terézt s meglepő játéka által nem egy néző szemeibe csalt könyeket, melyek arról győztek meg, hogy kevés gyakorlat után a k. a.-ban kiváló drámai erőt fog nyerni a szini-szakosztály. Mi is csatlakozunk az éljenzéshez, melylyel a közönség őt fogadta, nem szólva a zajos tapsról, melynek legnagyobb része az ő számlájára irható.

Szőke Róza k. a. olyan kedvesen játszta az aranylakodalmát ünneplő jólelkü öreg asszonyt, Böskét, mintha a szürke haj és redős arcz alatt nem is egy csinos 17 éves üde leány, hanem igazi nagymama rejlett volna. Azon alig számbavehető hiány, hogy nem volt elég nagy alak, teljesen feledve lőn az által, hogy szerepét jól és ügyesen játszta s ez a fődolog. Gratulálunk!

Anikót, a pesti varróleányt Rozsondai Mari k. a. játszta elég élénken és modorosan Nasse Matild k. a. takaros Panni volt; Rozsondai Róza s Paizs Gizella k. a.-ok rövid szerepükben is előnyösen mutatták be magukat. Végül a két kis nyoszolyó leány (Paizs Etelka és Hilgers Helén) elég bátran viselték magukat; de az érzéssel gagyogó kis Irma (Tóth Annácska) igazi feltünést okozott.

Áttérve a férfi szereplőkre, ezekkel — tekintettel szük terünkre — röviden kivánunk végezni. Első helyen szólunk a közönség kedvenczéről Rodzievits Simonról, ki a Matyi szerepében kitünően alakitott és játszott, sőt — rekedtsége daczára — elég sikerülten énekelt is.

Knauer Gyula játéka arról tanuskodott, hogy az általa alakitott Ambrus János szerepét nemcsak megértette, de át is érezte; játékanak drámai jelenetei valóban meghatották a nézőt s ezért feledtük, hogy helylyel-közzel a pathos helyett tulgyorsan beszélt; a taps és kihivás méltó elismerés volt számára.

Kelemen Béla jól beletalálta magát az öreg Ambrus szerepébe, melyet gondosan tanulmányozott s épen ezért kellően fel is fogott; játéka után itélve, igen jó erőt bir benne a szakosztály.

Egri Károly mint Fésüs teljes jóakarattal igyekezett a jelentéktelennek tetsző

— „Tudja maga ki előtt áll?" tudakolom tőle stentori hangon.

— „Oh kérem, kérem, persze hogy tudom" erősiti a szabó.

— „Maga nem tudja!!!" dörgöm oda, kikelve egész valómból — én most egyéb vagyok, mint a mi voltam, szerencsétlen teremtés!"

— „Ezer bocsánat, talán tréfálni méltóztat, s mert Korogi ur, jól ismerem, nagyon tréfás ember" bizalmaskodik a hitelezőm Nro 2.

— „Ide figyeljen azokkal a lappancsokkal, Sován Sebestyén.

— Először is kikérem magamnak az ilyfajta bizalmasságot, a minek épen szemtanuja voltam;

— másodszor pedig ugy vigyázzon magára, hogy titkos rendőri tisztviselő előtt áll, a kinél ön tiltott üzelmek miatt jegyzékbe van véve. Ime itt a jelvényem és a kinevezési okmányom" fontoskodtam Sován Sebestyénnek.

Azalatt pedig hirtelen egy furcsa alaku cotillon jelvényre mutattam, s kikeresve a „Vig czimbora" asztaltársaság tagsági decretumát, messziről lebegtettem feléje.

— „Nagyságos ur, való mindez" kérdi aggályosan a deliquens.

— „Szigoru való" erősitem.

Kivettem a jegyzőkönyvemet s véletlen egy bordalt látva lejegyezve, olvasom neki:

— „Sován Sebestyén, férfi szabó, a socialdemokraták által tervezett május 1-i tüntetések alkalmából, mint valószinüség szerint, bizalmi férfiu, a legszigorubban nyilvántartandó." — „Érti?" kérdem.

— „Istenem, mi akar ez lenni?" két kedik a szabóm.

— „Megmagyarázom.

Utopikus eszméket hirdetnek a munkás osztálynak, arithmetikai egyenleget akarnak megvalósitani a társadalmi életben, ott, hol a physiologikus folyamat nem akadhat meg, hol az oscillálódás mindig tartani fog s az ábrándos törekvések elvégre csakis végtelen anarchiára, a társadalmi rend felforgatására vezethetnek.." ismétlem, a hogyan tettem azt a czipészemmel is.

— „Maga veszedelmes socialdemokrata" szólok hozzá ünnepélyesen.

— „É-én, alázattal esedezem, még csak nem is értem, hogy mi lehet az!" mondja a meggyőződés hangján.

— „Maga vagy kapott már, vagy kapni fog ezután egy vérvörös szelvényt! maga tüntető!" dörgöm oda teljes önérzettel.

— „Vannak gyermekei! Nemsokára unokái is lesznek, hát nem restelli tüntetni?" folytatom.

— Fájdalmasan sopánkodott az áldozatom.

— „Menjen mostan haza s békében munkálkodjék. Hogyha pedig kedves a családja jövője, nehogy ősz előtt alkalmatlankodni merész legyen, mert csak egy szavamba kerül és . . . no de maga a többit gondolhatja."

— Ilyen ünnepélyes szónoklat és körmönfont cselfogás segitett rajtam nehány hónapig.

— Nyugodtan hagytak s ha véletlen utamba kerültek, rögtön titokzatos hivatalos ságot szinlelve, ugy megsüvegeltek, mintha épen tőlem függene a Medjidie-rend osztogatása.

— Történt azonban, hogy — mig e csel nem jutott eszembe, kénytelen voltam minduntalan egyetlen egy utczát taposni. Persze, ez meglehetős gyanus szinben tüntetett fel engem. S én e valóban nyomasztó körülmények között nem vettem észre, a mint a 27. hsz. ablak fülkéjéből egy szempár olykor rám tekintgetett, s ujból eltünt.

— Nem akarok hosszadalmas lenni, az öreg táblai biró titkos udvarlást szimatolt a sétáimból s mert ugy is kedvelt tollnoka voltam, nem is vette tőlem rosz néven.

— A névnapján elmentem hozzá gratuláczióba. Kitünő örömmel fogadott.

— „Ej, ej, maga hamis fiatal ember, ugyan minek irányában sétálgat olyan hiven erre felé, nos?" kérdé.

— Hebegtem. Restelltem bevallani, hogy két hitelezőm szoritott be.

— „Jó, jó, nincsen baj, nem ellenzem a frigyet, a leányom is fülig szerelmes magába, hát csak előre, bátran."

— Nos bizony, Etelka a sok látogató után nőmmé lett. Épen május 1-én volt a lakzi, akkor, a mikor én a mese szerint szigoruan vigyáztam volna a czipészemre, meg a szabómra. A mint értesültem, a két áldozatom egész naphosszant zárt ajtók mögött rejtőzködött.

— A „Vig czimbora" asztaltársasággal közöltem az egész ügyet. Megdicsértek és nagyot hahotáztak. Ittak is a fiuk egész reggelig az én contómra.

— Május közepén elhivattam a czipészemet és a szabómat. A hozományból (szép összegre rugott) kifizettem őket s nevetve adtam tudtukra, hogyan játsztam ki őket legénykoromban. Jót kaczagtak rajta. Én meg őket nevettem.

— „Hát'szen gondoltam én azt, hogy a doktor ur tréfál, csak . . ." mondá a szabó.

— „Jaj de okos feje van a nagysás urnak" dicsért a czipész.

— Azután mindketten feltétlen hitelt nyitottak nekem; az egyik patent, krokodilbőr, mikadó, hegymászó stb. czipőre, az utóbbi cheviot, peruvien, kammgarn, meg az Isten tudja, minő ruházatra.

— Végre is annak az örömére, hogy az ő pressiojuk boldog házasságba kergetett, dolgoztattam náluk halom számra.

— Igy füződnek az események.

Tollagi.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

szerepet érvényre emelni, mi jobban sikerült volna, ha több tüzzel s kevesebb szórakozottsággal játszik; különben ügyes honvéd volt.

Svéda József ugy alakitásra, mint játékra sikerült kántort személyesitett; hosszas graturácziója a jó előadás folytán cseppet sem volt unalmas; általában pedig sok tehetséget árul el.

Az apróbb szerepek közül megemlitést érdemel Gál Károly, ki a sürgölődő egyházfit tetszésre adta: Szotyori János, mint Szurok csizmadia, Nasse Ede mint bakter és Tóth András mint csősz a korhely-kompánia különben bizarr jelenetét elégélvezetessé tették.

Csibi Károly (Kiss parasztgazda), Nasse Gyula (honvéd), Gál K., Dobráta Antal, Balog István (szabadságosok) rövidke szerepükben jól megállták helyüket. Végül a három czigány: Paizs József (primás), Husvéth Emil (kontrás) és Dunka Lajos (kisbőgős) igazi derültséget okoztak megjelenésükkel; a közönség alig birta nevetéssel, miért ki is hivták a bandát. — A néma szereplők csinosan voltak öltözködve; a kis vőfélyek: Bálint Béla, Paizs Árpád, élénken mozogtak, valamint az iskolás gyermekek jelenete is elég jó volt.

Ennyit a szereplőkről. A sugó megtette kötelességét, a rendezés fárasztó munkája is jó kezekben volt; a csoportositások és karok ügyesek voltak. A szinpadi diszleteket Antal Mihály szobafestő és segédje Máncs János sikerülten állitották elő. A maszkirozás is elég jó volt, leszámitva a korhelyeket és czigányokat, kik inkább látszottak karrikaturáknak, mint typus-alakoknak.

Egy szóval az előadás teljesen sikerültnek mondható. Érezték ezt a játszók és a rendezőség is, mert az előadás befejeztével olyan tánczmulatság volt, mely kárpótolta a fiatalságot a sok heti fáradságos tanulásért. Galuska zenekara nem fukarkodott a tüzes nótákkal, az ifjuság pedig járta a tánczot fáradhatatlanul a reggeli órákig, a mikor aztán nyugodni tért, hogy ezen előadás és kedélyes mulatság szép emlékeiről álmodozzék.

Részünkről csak helyeselhetjük iparos ifjaink ilynemű törekvéseit, mert eltekintve a müvelődéstől, mely a tanulásból okvetlen megmarad, az ily elfoglaltság elvonja és visszatartja az ifjuságot más káros helyek látogatásától; s midőn látjuk a buzgó törekvés ily sikerét, csak őszintén kivánhatjuk: szerezzen az iparos ifjak egylete sok ily élvezetes estét a közönségnek, magának pedig minél több ily szép sikert!

Kritikus.

—

A balatoni kulturegyesület vasárnap délután tartotta Keszthelyen alakuló közgyülését, melyen a fővárosból Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő elnök, dr. Sziklay János titkár és a dunántuli közmüvelődési egyesület képviseletében Porzsolt Kálmán voltak jelen.

Szinészet.

Kedd. Szinre került „Sodoma vége" cz. társadalmi szinmü. Olvasóinknak mindenesetre élénk emlékezetében van a czimzett darab története. Utalni akarunk azon nevezetes körülményre, hogy a berlini, valamint a bécsi szinházakban a nyilvános előadását naturalistikus didaktikai volta miatt betiltották. De megesett az, hogy a magasabb körök kiváltságolt habituéi előtt lejátszották s az elfogadható természetes eseményszövődés a tilalmat visszavonatta.

Szinte borzadva kell a darab meséjére gondolnunk. Ott játszik a spleen és ördögi raffineria parquette-jén, a Dumas és Zola-féle salonokban. Megismertet a salonok titkaival, hol a nő szenvedélye, — ki férjes anya, — nem ismer határt s a routineszerü miveltség zománcza nem képes tévedésbe ejteni a legkezdetlegesebb emberi szenvedély felől. Látunk egy nőt, ki férje mellett unatkozik; irók és müvészekből egy állandó társaságnak a legbizalmasabb otthont teremt salonjában, s szenvedélyében nem ismerve a személy önrendelkezési jogkörét el, fogva tart egy fiatal embert, rabul ejti, ő rabnőjeként jelen meg előtte, holott a szenvedély zsarnokká teszi, valóságos női deamonná. S a fiatalember akaratgyönge lesz, kimerül, a nő bódulttá teszi, önmozgó gépezetté sülyed le. Jövője elmosódik. Aztán feltünik a fiatal ember valódi otthonja, a szülők egyszerü, mesterkéletlen köre, az a naiv, angyalszelid szőke lány. Az egykori hü barát visszaakarja rántani egykori pajtását az örvény széléről. A festő igéri, fogadkozik, kisérletet tesz, de akaratgyöngesége mindent meghazudtol. Szervezetileg tönkre menve, kedélye ellenmondásokba keveredik, már nem képes itélni, nem képes helyzetét felismerni. Az a tiszta tüz, mely a nemes jellem tulajdona, kivész, kivérzett a festő kebléből. S ő meg akar térni, boldogságot keres, gondolatai a jövőre irányulnak, az alkotás szenvedélye elragadja, de ekkor — elvesz örökre Oktalan szenvedély tüzét gerjesztette fel benne az a nő, ez az alkalom elbuktatja előttünk a férfit.

A darab kétségtelenül meztelenül naturalistikus, de tanulságos; példa, melynek praecedensei, sajnos — ma is megvannak — s a consegevntiákkal lépten-nyomon találkozunk.

A szereplők kivétel nélkül dicséretet érdemelnek. Egyik ellen sem emelünk kifogást, hanem csak elismeréssel szólunk, a miért oly plastikusan domboritották ki a külön jellemeket. A festő nehéz és fárasztó szerepe igen sikerült alakitás volt. A női daemon szinte megtélemlitett. De egyébként: szánandó társadalmi situatiokat tárt elénk a fennti darab.

alla.

HELYI HIREK.

— Gyászistentisztelet Barossért. Kedden d. e. tartatott meg Baross G. lelki üdveért az ünnepélyes gyászistentisztelet a róm. kath. főtemplomban. Jelen voltak a helybeli hivatalok, testületek és tanodák teljes számban. Az infulás gyászistentiszteletet ft. Möller Ede apát-plébános tartotta az összes helyi papság segédlete mellett. Az énekkar a városi zenekar kiséretével Schiedermeyer hatásos requiemjét adta elő.

— A brassói husfogyasztó szövetkezet megalakulása czéljából tartott korábbi értekezletek megállapodásai értelmében az alapszabály tervezet oly alakban állittatott össze, hogy annak illetékes hatósághoz leendő benyujtásához most már csakis a végleges megalakulás ténye forog fenn. E czélból felhivatnak az ügy iránt érdeklődő mindazon brassói polgárok, kik már a szövetkezetben való részvételre aláirtak, vagy abban résztvenni ohajtanak, hogy a folyó május hó 20-án este $7\frac{1}{2}$ órakor Bolonyában az „Oroszlánhoz" czimzett vendéglő nagy termében tartandó alakuló közgyülésre annál is inkább megjelenni sziveskedjenek, mivel az akkor jelen levő tagok a bejelentési költség alól mentve lesznek

— Ó-Brassóban a „Zöldfá"-tól le Zeriff-ig ez idő szerint büdös, penészszagu, élvezhetlen az ivóviz. Az intéző körök becses figyelmét kérjük gyors intézkedés megtételére, — különösen arra, hogy a drágán fizetett kutmester, — kit egyébiránt kötelezni sem lehet, hogy most bor és sör helyett vizet igyék. Utasittatnék azok iránti tekintetből, kik nemcsak borral, sörrel nedvesithetik magukat, hanem (pl. gyerekek) tiszta élvezhető vizzel is óhajtanak élni; a vizvezetéket gondos vizsgálat tárgyává tegye s ez által addig is, mig ama czélba vett, — de a bizonytalanság homályában létező — uj vizvezeték elkészül, az ivóviz megfertőzését előidéző okfelderittessék — s bár ideig-óráig elhárittassék. A többek nevében egy ó-brassói lakós.

— Nösner Anna, a gyári szerencsétlenségnél jobb karját elvesztett munkásnak neje 4 kis gyermekével a legnagyobb nyomornak van kitéve. Azemberbarátokat segélynyujtásra kéri fel. — A szegénynek szánt adományok lapunk kiadóhivatalában elfegadtatnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Türkösi levelezőnk a következő szomoru esetről értesit. Folyó évi május hó 15-én vasárnap délelőtt 10 órakor az ev. templom közvetlen közelében és a község háza előtt a főut mellett levő mészárszékben egy Kajcsa János nevü csavargó suhancz forgó pisztolylyal meglőtt egy Székely Andor János nevü 10 éves iskolás csángó fiut. A szerencsétlen gyermek azonnal szörnyet halt. Épen homlokon találta a gyilkos golyó. Az eset vigyázatlanság szüleménye. A vigyázatlan és meggondolatlan Kajcsa nézegette és mutogatta a körülötte álló gyermekeknek forgópisztolyát s a mint mutogatás közben forgatta: hirtelen elsült és épen a szerencsétlen Székely A. János — árva fiut találta a kiméletlen gólyó. Meghalt fájdalom nélkül. Kajcsát a csendőrök elfogták s átadták ták az igazságszolgáltatás kezébe. A mészárszék szabadon álló fedél alatti része buvó, pihenő és gyülésező helye gyermekeknek, ifjaknak és másoknak. Kivált esős időben, vásár- és ünnepnapokon, mint méhkasban a raj, ugy hemzseg ott a gyermeksereg; lármáznak és tetszésök szerint helytelenkednek. Az éles sikoltás és zsivaly sokszor zavarja a templomban imádkozókat. Jó volna, több figyelmet érdemlő okokból, a mészárszéket mostani helyéről máshová helyezni át. Hát a közvágó-hid mikor adatik át a használatnak?!

— Jégverés viharral. Az erdélyi hegyaljához tartozó Magyar-Igen és Sárd községek nagy kiterjedésü szőlőhegyeiben — mint levelezőnk irja — nagy pusztitást vitt végbe e hó 11-én a viharral jött erős jégeső, mely oly nagymérvü volt, hogy a szőlőhegyek perczekig fehérlettek.

— Tisza Lajos Szegeden. Tisza Lajos gróf Szeged első kerületi képviselője szombaton május 14-én d. u. Szegedre érkezett, hogy választóit a fontosabb politikai kérdésekről tájékoztassa. A képviselőt a szabadelvü párt impozánsan fogadta. Tisza gróf társaságában ide érkeztek Teleszky államtitkár, Mikszáth, Urányi és Pongrácz képviselők és Gajáry Ödön. Teleszky államtitkár Sélley táblai elnök és Kállay főispán társaságában meglátogatta a kerületi börtönt.

— Az uj pénz. Egy bécsi lap most megerősiti azt a több izben hangoztatott hirt, hogy a pénzek veréséhez nem három, hanem négy féle érczet fognak használni; aranyat, ezüstöt, nikkelt és rezet. Aranyból vernek: husz koronást és tiz koronást. Ezüstből: két koronást, egy koronást, fél koronást. Nikkelből: Husz fillérest, tiz fillérest. Rézből: Két fillérest, egy fillérest. — A nikkelpénzek rovátkos szélüek lesznek, hogy az ezüsttel össze ne téveszszék. A nikkel pénzeken ezenkivül diszitésképen babérkoszoru lesz, mig a többi pénzeken buzakalász-koszoru, egyszerüen azért, mert a kalász-koszorunak olyan finom a rajza, hogy nikkelből bajos volna kiverni. Sok gondot adott az intéző köröknek a legkisebb pénznem elnevezése, de végre is abban állapodtak meg, hogy a magyar korona országainak minden nyelve számára jó lesz a fillér; az osztrák tartományok, lengyel, rutén és olasz alattvalóinak pedig hozzá kell szoktatni nyelvüket a német heller-hez. Magyarországon hir szerint már hetekkel ezelőtt megkezdték a pénzverési minták készitését s junius végéig elkészülnek valamennyivel.

— Véres választási mozgalom. A küszöbön levő nagyszalontai választás erős izgatottságban tartja a kedélyeket. Már vér is folyt a kiélesedett politikai küzdelem szinhelyén. Székelytelken május 13-án egy Lukács-párti kortes összetüzött a csendőrséggel. A szóváltásból később dulakodás lett. A csendőrt arczán véresre sebezte, mire a csendőr átszurta a székelytelki ember arczát. Az ügy vizsgálat tárgyát képezi.

— A Rotschildék pénztárnoka Jaegernél, a Rotschild-ház megszökött pénztárosánál, kit Ramlehban letartóztattak, a személyazonosság megállapitása után megmotoztatván, még 500,000 márkát találtak. Azt hiszik, hogy Jaegert ki fogják szolgáltatni az egyptomi hatóságok.

— Erzsébet román királyné. Mint Bukarestből jelentik, épen kiadott hivatalos kommuniqué konstatálja, hogy Erzsébet királyné állapotában tartós a javalás. A járás azonban még mindig nehezére esik, a kocsizás is, ugy, hogy csak a tengerre tesz csónak kirándulásokat. Névnapja alkalmából Románia minden részéből küldtek neki üdvözlő táviratokat. Pallanza elöljárósága a királynét ez alkalomból szintén üdvözölte.

— Halál a szénbányában. Londonból sürgönyzik: Portlandból (Oregron állam) jelenti egy távirat, hogy egy washingtoni grófság egy szénbányájában robbanás volt. Eddig hat holttestet hoztak napvilágra, de a halottak száma jóval több lesz, mert az illető tárnában, hol a robbanás történt, körülbelül negyven munkás dolgozott.

— A csodaszer áldozatai. Nihilista bombák helyett most egy csodaszer pusztit az orosz hivatalos világ előkelőségei közt. Gresser pétervári rendőrfőnök befecskendezéseket próbált magán a vitalin nevü uj csodaszerrel s a befecskendezésre használt piszkos fecskendő vérmérgezést okozott. Ugy látszik azonban, hogy a mérgezést nem a fecskendő okozta, hanem maga az uj csodaszer. Legalább ezt következtethetni abból, hogy a Nicolajevics nagyherczeg udvarához beosztott Barnov belehalt a vitalin használatába. Gaszkovszkij feltalálónál a hatóság lefoglalta az egész vitalin-készletet.

— Regedei savanyuviz. A phyloxera pusztitásai következtében a borárak annyira emelkedtek, hogy a kevésbé vagyonos osztálynak még a legolcsóbb borok élvezete is alig válik lehetővé. A bornak ezen magas ára okozta, hogy különféle nem épen ártalmatlan pótszerek nagy mértékben gyártatnak és forgalomba hozatnak. Mindig általánosabbá válik tehát egy oly egészséges és természetes ital iránt érzett szükséglet kielégitése, mely nemcsak a legsavanyubb borokat élvezhetővé teszi, hanem a mütermékekben esetleg előforduló káros anyagokat, higitás folytán ártalmatlan mértékre le is szállitja. A regedei savanyuviz bőven megfelel mindazon feltételeknek, melyek egy ásványviztől e tekintetben megkivánhatók, mert sziksó tartalma oly nagy, hogy a fölösleges borsavat leköti, szénsava pedig erős pezsgése folytán a szájban kellemes izt idéz elő, oltja a szomjat és frissitőleg hat. Eltekintve a viznek diätetikus értékétől — miről a forrásról kiadott füzetke bővebben ad felvilágositást — a regedei savanyuviz a szó legtágabb értelmében vett népital, mely olcsóságánál és kitünő hatásánál fogva már eddig is közkedveltségnek örvend, és melynek elterjedése a jövőre nézve is még aránytalanul fokozottabb mértékben biztositottnak tekintendő.

Budapesti értéktőzsde.

1892. május 18-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4%-os . . .	111·½
„ papirjáradék %-os	100.70
Magyar vasuti kölcsön	120·—
„ kel. vasut áll. kötv. I. kib. . .	—·—
„ „ „ „ „ II, . . .	—·—
„ „ „ „ „ III.	117.—
földteherm. kötvény	—.—
„ „ „ záradékkal .	—.—
Temes-bánáti földteherm. kötvény . .	—·—
Temes-bánáti földteherm·kötv. zárad.	—·—
Erdélyi földteherm. kötvény . . .	——
Horvát-szlavon földteherm. kötv . .	——
Magyar szőlődézsmaválts. kötvény	—·—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön .	142·—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy . .	135·½
Osztrák járadék papirban	95.½
„ „ ezüstben	95.—
„ „ aranyban	112.½
1860. osztrák. államsorsjegyek . . .	141·—
Osztr. magyar bank részvény	9·88
Magyar hitelbank részvény	361.¾
Osztr. hitelintézeti részvény	318.60
Ezüst	—·—
Cs. és kir. arany	5·64
20 frankos arany (Napoleond'or) .	9.48
Német birodalmi márka	58.60
London	119.75

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely* felé: vegyesvonat 8 óra 30 pkor reggel és 2 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 ó e 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 6 óra 29 pko : reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi Vásárhely* felől: vegyes vonat 8 óra 8 pkor reggel és 6 óra 38 perczkor délután.

Nyilt-tér.

Nyers-bastselyem szövetet, egész öltönyre valót *szállit 10 frt 50 krért* (kivánatra jobb fajtájut is) *Henneberg G.* (csász. és kir. udvari szállitó) *selyemgyára Zürichben.* Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 krajczáros bélyeg ragasztandó.

Glória selymet — 120 cmtr. szélességben, por- és esőköpenyek, valamint zubonyokra alkalmasat méterenként 2 frt 65 krtól.

312 (3—4)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

5986/892. sz.

Hirdetmény.

Az árvaház-utczabeli vizsrövel biró városi kapu-husnak folyó évi **junius hó 2-án** délelőtt 10 órakor a városi gazdászati hivatal nálirásbeli ajánlati tárgyalás utján 1892. évi julius hó 1-től kezdődőleg három, esetleg hat egymásután következő évre a legtöbbet igérőnek bérbeadatni meg fog kiséretni.

Ezen bérlattárgy a malom iparra vagy más vizerővel folytatandó iparvállalatra használható, mire nézve a közelebbi megállapodás a bérbevenni szándekozóval még létre kell jönni.

A további bérleti feltételek a városi gazdászati hivatalnál betekinthetők.

Az 50 kros bélyeggel és 5% nyi bánatpénzzel ellátott és lepecsételt irásbeli ajánlatok legkésöbb f. évi junius hó 2-án délelőtti 9¼ óráig a városi gazdászati hivatalhoz benyujtandók.

Brassó, 1892 évi május hó 15-én.

413 (4—2) **A városi tanács.**

Sz. 854/92.

Hirdetmény.

Alólirt árvaszék, mint gondnok hatóság részéről közhirré tétetik, hogy gondnokolt Wächter Mór gondnoksága kérelme folytán nevezett gondnokolt tulajdonát képező szántóföldek, kaszálók és zöldségés kertek, önkéntes árverés utján a legtöbbet igérőnek a brassó városi árvaszék helyiségében (kapu-utcza 63. uj h. sz. I. emelet) folyó évi **május hó 30** án délelőtt 9 órakor, a vételár azonnali megfizetése mellett egyenként eladatnak; még pedig:

Szántóföldek 15890, 14381, 14686, 14687, 8342, 8343, 10568, 10569, 11447, 11924, 12257, 20355, 20834, 22000, 22601. hr. sz. a.

Kaszálók 25202, 17662, 17663, 17680, 17681, 17784—17789-ig és 17791—17802-ig hr. sz. a. Az összefüggő kaszálók együttesen fognak kikiáltatni és esetleg eladatni.

Zöldségés kertek (Gemüsestreifen) 922, 1684, 1686, 1696 és 1732.

Az árverési feltételek az alólirt árvaszékén el betekinthetők.

Brassó, 1892. évi május hó 13-án.

A városi árvaszék.

410 (2—3)

Sz. 2756/1892. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassó kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Königes és Köpony czég végrehajtatónak *Nagy Márton* és nejo végrehajtást szenvedő elleni 48 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassó kir. törvényszék (a kir. járóság) területén levő Ujfalu községben fekvő az ujfalusi 588. sz. tkben A. + a foglalt 94 és 95. hrsz. ingatlanra az árverést 545 frtban szennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi **junius hó 18-ik** napján délelőtt 9 órakor Ujfalu község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron, alói is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át v. az 1881. LX. t-cz. 42. §-ń jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi mor. hó 1-én 3533. sz. a. kelt igazságügy minisz teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1892. évi márczius hó 26-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

KOVÁCS, egyesbiró.

(412) 1—1

TUTSEK E.

temetkezési intézete,

BRASSÓ, Kapu-utcza 4. sz. a Tehén-piacz sarkon.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe — előforduló halálesetek alkalmára — jól berendezett **temetkezési intézetét**, hol minden a temetkezéshez szükséges tárgyak a legolcsóbbtól a legfiitomabbig, mindig készletben és jutányos árakban találhatók.

Ércz-koporsók bizományi raktára a legelső **bécsi** ércz-koporsó gyárból.

Saját műhelyében készült mindennemű fakoporsók, diszes kiállitásu **ércz utánzott** koporsók és finom polituzott **cserefa**-koporsók olcsó árakban. — Továbbá szép **sir-koszoruk** és koszoru **szalagok**, valamint minden a temetkezéshez szükségelt czikkek jutányos árban kaphatók.

Márvány siremlékek képviselete.

Saját diszes halottas kocsi 2 és 4 fogatuan, valamint egész ujonan épitett diszes **kék gyerek halottas kocsi** és minikettőhez kivánatra a testvivők is a nagyérdemü közönség becses rendelkezésére állanak.

Elvállalok nagyon méltányos árakért teljes kiállításokat, minden osztály szerint, vallás és nemzetiségi különbség nélkül oly formán: hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárása nincsen, melyeket az eddig ismert pontosság gal és egybevágó rendde! intézek el, a miért is előforduló halálesetek alkalmára becses pártfogásukba ajánlom intézetemet.

Végül pedig ajánlom **közvetitő, cselédszerző** és **ügynöki** intézetemet is, melynél a pontos eljárás szintén fő feladatom.

Kiváló tisztelettel

331 (6—* **Tutsek E.**

Az 1885. évi ozsa. kiállitásnál jury-tag.

Alapittatott 1864.

A koronás arany érdemkereszt és számos érem birtokosa.

LINGEL KÁROLY

I. magy. budapesti gőzkeretező-, esztergályos- és asztalos-díszmüáruk-gyára

Budapest, VII., rózsa-utcza 4—6. szám.

Ajánlja magát mindennemü vájolt (fraisse) lécczek, agyszántón butor- és épület díszitésekhez való esztergályos munkát elkészitésére. **Szallag-másoló és fournir-fűrészelemmel** a legkülönbözőbb munkákat készitem. Egyuttal ajánlom alábbi saját készitményeik czikkeimet, a melyekből ugy a gyáramban, mint a budapesti kereskedelmi muzeumban a városligetben mindig nagy készletet tartok, u. m;

Mindennemü asztalok,	*ruha-tartók,*	*festési állványok;*
ebédlő-székek.	*ruha-fogasok,*	*kotta-tartók,*
szalon-székek,	*disz-oszlopok,*	*etagérek,*
zongora-székek,	*függöntartók (karnischok)*	*kőpő ládák.*
iró- és rajz-székek,	*tea-tálczák,*	*tekés és golyós stb.*

402 (3—22)

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Naponta friss töltés kapható.

ELŐPATAKI GYÓGYVIZ

a világ első égvényes vasas savanyuvize

mely 200 év óta van forgalomba, több világkiállitásokon kitüntetve s párattan gyógyhatásánál fogva bel- és külfoldi orvosi tekintélyek által elismerve és ajánlva.

Ezen ásványvíz különösen javaltatik a gyomor- és belek idült hurutjaiban, máj- és léptajanatban, az epe kivetési csöveinek hurutos bántalmaiban, s az ezen állapotból származó sárgaságban, fejlődési sápkorban, vérszegénys-gben, altesti vérpangásban, különösen aranyérben, a vesék és hugyhólyag hurutos bántalmaiban vese és hugykövek képződésénél, a méh idült bántalmaiban.

Ezen ásványvizet nemcsak a betegek használják, egészséges embereknek is üditő italul szolgál

s borral vegyitve a háztartásnál általános használatban van.

Ez az egyedüli ásványvíz, mely borral használva nem hevit, s a gyomrot nem szorítja.

Goldstein József,

(404) 4—24 gyógyformák bérlője.

Naponta friss töltés kapható.

Főraktár: Szt.-János-utcza 27. Rézer S.-nél.

Kiadó lakások.

Az Árvaház-utcza 36. sz. a. házban, a torna-iskolával szemben, az első emeleten

egy lakás,

mely áll 5 szobából 3 bejárattal, előszoba-, konyha-, kamra-, padlásszobák- és pincéből; továbbá földszinten

egy lakás,

mely áll 3 szobából 2 bejárattal, konyhakamra- és pincéből, kiadó és folyó évi Szent-Mihály napjától elfoglalható.

Bővebb értesités nyerhető a háztulajdonos LANGER TAMÁS urnál, Len-sor, 33 szám alatt. (408) 2—3

REGEDEI

legtisztább égvényes

savanyu-kut

legjobb asztali és üditő ital,

kipróbálva köhögés, torokbajok, gyomor és hólyag-hurutnál.

Ismertetések minden elárusitó helyen, valamint **Radein-fürdő** igazgatóságánál **Steiermark.** 378 (6—20)

Ügynökök kerestetnek.

„COGNAC ST. GEORGES,"

Orvosilag ajánlott tökéletesen tiszta borgyártmány kizárva minden idegen melléktéltől, kitünő illatu és zamatu ital. Ezen valódi és kitünő Cognac felülmulhatlan minősége és olcsósága folytan, kitünősen szakembereknéi igen nagy közkedveltségnek örvend.

Kitünő minőségénél fogva nemcsak mint kellemes üditő ital divezhető, hanem mint elismert **étő** és **gyógy**szer tüdőtébe betegségeknél, különösen *vérszegénység, gyomor-hurut, tüdő és ragályos betegségek és az influenza* ellen tényes sikerrel jön orvosi autoritások altal használva és ajánlva s e kitünő tulajdonságánál fogva mindig nagyobb és nagyobb közkedveltségnek örvend. 406 (3—10)

A „St Georges" Cognac egyedüli főraktára

Schul Henrik urnál Fogarason.

A

„KÖZMÜVELŐDÉS"

irodalmi és müvnyomdai részvénytársaság

könyvnyomdája Brassóban,

ajánlja magát mindennemü kő- és könyvnyomdai munkák gyors és pontos

előállitására, izléses kivitelben és jutányos árak mellett.

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMÜVELŐDÉS irodalmi és müvnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.